
طراحی سیستم معاملاتی و بازارهای اختیار و معاوضه

تألیف:

مهندس داریوش رفیعی

دارای بورس تخصصی از انستیتو سگیوریتی کانادا

در زمینه اصول بنیادی مشتقات، بازارهای آتی و بازارهای اختیار

انتشارات توس

تابستان ۱۳۹۳

سرشناسه	: رفیعی، داریوش، ۱۳۳۷.
عنوان و نام پدید آور	: طراحی سیستم معاملاتی و بازارهای اختیار و معاوضه / تألیف داریوش رفیعی.
مشخصات نشر	: تهران : ترمه، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	: ۳۳۶ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۶-۳۹۵-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: اختیار معامله در بورس
موضوع	: اختیار معامله
موضوع	: معاملات آتی ارز
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۳، ۷، ۳، ۲۴، ۶۰ HG
رده بندی دیویی	: ۳۳۲/۶۴۵
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۵۱۱۵۹۲

♦ نام کتاب:	طراحی سیستم معاملاتی و بازارهای اختیار و معاوضه
♦ تألیف:	داریوش رفیعی
♦ حروفچینی و صفحه آرایی:	زهره قیطاسی - زینب شریفی
♦ طراح جلد:	روجا غمگسار
♦ نوبت چاپ:	چاپ اول ۱۳۹۳
♦ ناشر:	انتشارات ترمه
♦ چاپ و صحافی:	رسام - چاوش
♦ تیراژ:	۱۱۰۰ نسخه
♦ قیمت:	۱۶۰,۰۰۰ ریال
♦ شابک:	۶-۳۹۵-۹۷۸-۹۶۴-۹۷۸

آدرس ناشر: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین، پلاک ۲۹۰

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ - ۶۶۹۶۳۳۰۱

دفتر فروش انتشارات ترمه: تهران - خ انقلاب - خ ۱۲ فروردین - خ وحید نظری، پلاک ۱۲۶

تلفن: ۶۶۴۰۱۷۸۳ فکس: ۶۶۴۹۶۶۲۸

www.termehpub.ir

Info @ termehbook.ir

کلیه حقوق برای مؤلف محفوظ است

مطالب مندرج در این کتاب عمدتاً از سه بخش تشکیل گردیده است که شامل: طراحی سیستم معاملاتی برای تشخیص بهترین نقاط ورود به معامله و خروج از آن، اصول کلی و شرح جزئیات اختیارها و مبانی مرتبط با معاوضه‌ها می‌باشند.

در طراحی سیستم معاملاتی ابتدا با شرح مختصری از تحلیل تکنیکی به شرح انواع نمودارها پرداخته و با تشریح خطوط روند و سطوح حمایت و مقاومت وارد بحث پترن‌های شمعی و بررسی آنها در نمودار قیمت می‌گردیم.

شرح اندیکاتورهای آماری شامل میانگین متحرک، MACD، RSI و نوارهای بولینگر که از اندیکاتورهای کلیدی در طراحی سیستم معاملاتی مورد بحث همراه با حجم معامله و جریان پول هستند از جمله پارامترهای کلیدی این سیستم می‌باشند. پس از آن با چیدمان مناسب این اندیکاتورها در سیستم معاملاتی سعی می‌کنیم بالاترین احتمال موفقیت را در ورود به معامله و خروج از آن کسب کنیم.

در بخش اختیارها ابتدا یک ابزار مشتقه را تعریف نموده و با تشریح انواع ابزارهای مشتقه و تفاوت آنها در بازار بورس و فرابورس وارد بحث اختیارها خواهیم شد.

با بررسی تاریخچه اختیارها به تعاریف اصطلاحات مهم اختیارها پرداخته و اختیار خرید (Call Option) و اختیار فروش (Put Option) را با جزئیات کامل بررسی کرده، به شرح اصول معاملات اختیارها در بازارهای دنیا، قیمت‌گذاری اختیارها و استراتژی‌های مهم اختیار شامل خرید اختیار خرید، خرید اختیار فروش، فروش اختیار خرید، فروش اختیار فروش، ترکیب‌ات مربوط به اختیارها در شرایط مختلف بازار خواهیم پرداخت.

بازارهای اختیار همانند بازارهای آتی به سپرده‌گذاری اولیه نیاز داشته و نیز به یک تضمین‌کننده طرف سوم قرارداد یعنی اتاق پایابای نیاز دارند که به تفصیل آنها را شرح داده‌ایم.

در ادامه به بحث اختیارهای غیر از بازار سهام شامل اختیار روی شاخص‌ها، ارزها و نیز اختیارها روی نرخ بهره خواهیم پرداخت.

اختیارهای فرابورس از جمله موارد دیگری است که به طور مشروح در این کتاب در مورد آن بحث شده است. در بخش آخر به بررسی بازارهای معاوضه و تاریخچه آن پرداخته و اصول معاوضه‌ها (Swaps) را بررسی نموده و معاوضه‌های نرخ بهره، ارز و نیز معاوضه‌های کالا را شرح داده و اصول قیمت‌گذاری و ریسک‌های همراه با معاوضه‌ها را عنوان نموده‌ایم.

داریوش رفیعی

تابستان ۱۳۹۳

فصل اول: تحلیل تکنیکی و طراحی یک سیستم معاملاتی

۱	مقدمه
۲	تحلیل تکنیکی چیست؟
۲	انواع نمودارها
۸	حمایت و مقاومت
۹	رسم خطوط حمایت و مقاومت
۱۰	نکات مهم در مورد حمایت و مقاومت
۱۱	خصوصیات نمودار شمعی بصورت تکی یا ترکیباتی از شمع‌ها
۱۲	پترن‌های مهم شمعی
۱۳	دوجی DOJI
۱۴	چکش و مرد حلق‌آویز
۱۵	چکش برعکس و تیر شهاب
۱۷	پترن‌های شمعی دوتایی
۲۰	پترن‌های معکوس
۲۶	پترن‌های استمرار
۲۷	مثلث‌ها
۳۱	چیدمان میانگین‌های متحرک
۳۳	قواعد معامله
۳۵	معامله کردن در روند
۳۶	شمع‌ها
۳۹	اندیکاتورهای مهم دنبال کردن روند
۴۴	MACD (Moving Average Convergence Divergence)
۵۴	استفاده از MACD در سیستم معاملاتی مورد بحث
۵۴	قواعد معامله در سیستم معاملاتی با استفاده از واگرایی
۵۵	RSI (Relative Strength Index)
۶۴	استفاده از RSI در سیستم معاملاتی مورد بحث
۶۷	قواعد معامله در سیستم معاملاتی با استفاده از RSI
۶۷	تعیین سطوح مهم حمایت و مقاومت در سیستم معاملاتی

۷۱	نوارهای بولینگر
۷۳	پیمودن باند (Walking the Band)
۷۴	سقف‌ها و کف‌های دوقلوی بولینگر
۷۶	سر و شانه‌های بولینگر
۷۸	قواعد معامله
۷۹	فشار باند و شکست‌ها در نتیجه افت و خیز
۸۱	قواعد معامله پس از خروج از هشدگی باند
۸۲	طراحی سیستم معاملاتی

فصل دوم: مروری بر مشتقات

۸۹	یک ابزار مشتقه چیست؟
۹۰	ویژگی‌های مشترک تمام ابزارهای مشتقه
۹۱	انواع ابزارهای مشتقه

فصل سوم: ویژگی اساسی اختیارها

۹۹	تاریخچه اختیارها
۱۰۰	تعاریف و اصطلاحات مهم اختیار
۱۰۳	کاربرد بندهای مهم و تعاریف
۱۰۹	چرا اختیارها خریده می‌شوند؟
۱۱۰	اهرم
۱۱۳	درسی که باید از اهرم آموخت
۱۱۳	ریسک محدود
۱۱۸	چرا اختیارها فروخته می‌شوند؟
۱۲۵	درسی که باید آموخت: خطر فروش اختیار پوشش داده نشده
۱۲۶	فواید دیگر مرتبط با اختیارها
۱۲۷	مزایای اختیارهایی که در تالار بورس معامله می‌شوند نسبت به اختیارهایی که در فرابورس معامله می‌شوند
۱۲۷	تضمین‌کننده طرف سوم
۱۲۸	افزایش نقدشوندگی
۱۲۸	شفاف‌سازی وسیع و قوانین نظارتی
۱۲۸	شفافیت قیمت

فصل چهارم: قیمت‌گذاری اختیارها

۱۲۹		مقدمه
۱۲۹		فاکتورهای مهمی که در قیمت اختیار اثر دارند
۱۳۱		Intrinsic Value ارزش ذاتی
۱۳۳		Time Value ارزش زمانی
۱۳۴		زمان باقی‌مانده تا انقضا یا سررسید
۱۳۶		اختلاف بین قیمت برخورد و قیمت جاری مورد تحت اختیار
۱۳۶		افت و اخیر ابزار تحت اختیار
۱۳۹		درسی که باید آموخت
۱۳۹		شاخص‌های افت و خیز ضمنی
۱۴۰		هزینه حمل سرمایه‌گذاری ابزار تحت اختیار
۱۴۰		نرخ برگشت بدون ریسک
۱۴۱		بازده روی ابزار تحت اختیار
۱۴۱		دلالتا
۱۴۳		استفاده عملی از دلالتا
۱۴۴		نتیجه

فصل پنجم: استراتژی‌های مهم اختیار

۱۴۵		استراتژی‌های صعودی اختیار
۱۴۶		خرید اختیار خرید
۱۴۸		Married Put
۱۵۰		اختیار خرید پوشش داده شده
۱۵۱		چگونگی انتخاب قیمت برخورد (Strike Price)
۱۵۲		فروش اختیار (Put writing)
۱۵۴		مشخصه ریسک و سود
۱۵۵		مروری مختصر بر Spread ها، Straddle ها و ترکیبها
۱۵۶		Bull Call Spread
۱۵۷		چگونگی انتخاب قیمت برخورد (Strike Price)
۱۵۷		مشخصه ریسک و سود
۱۵۸		Bull Put Spread
۱۵۹		چگونگی انتخاب قیمت برخورد (Strike Price)
۱۵۹		مشخصه ریسک و سود
۱۶۱		استراتژی‌های نزولی اختیار

۱۶۲	خرید اختیار فروش (Long Put).....
۱۶۲	چگونگی انتخاب ماه انقضاء.....
۱۶۳	چگونگی انتخاب قیمت برخورد (Strike Price).....
۱۶۳	مشخصه ریسک و سود.....
۱۶۴	فروش سهم حفاظت شده (Protected Short Sale).....
۱۶۵	چگونگی انتخاب قیمت برخورد (Strike Price).....
۱۶۵	مشخصه ریسک و سود.....
۱۶۶	فروش اختیار فروش پوشش داده شده (Covered Put Sale).....
۱۷۲	Bear Call Spread.....
۱۷۴	استراتژی‌های اختیار برگرفته از افت و خیز.....
۱۷۵	مقدمه‌ای بر افت و خیز.....
۱۷۶	افت و خیز آینده (Future Volatility).....
۱۷۶	افت و خیز سابقه (Historical Volatility).....
۱۷۸	افت و خیز ضمنی (Implied Volatility).....
۱۷۹	اهمیت افت و خیز در معامله اختیارها.....
۱۸۰	تعریف افت و خیز زیاد و کم.....
۱۸۱	وگا (Vega).....
۱۸۲	استراتژی‌های موقعیت فروش در اثر افت و خیز.....
۱۸۵	استراتژی‌های موقعیت خرید در اثر افت و خیز.....
۱۸۶	Long Combination.....
۱۸۸	اسپردهای زمان.....
فصل ششم: الزامات سپرده مشتری	
۱۹۱	مقدمه.....
۱۹۱	اصطلاحات مهم سپرده.....
۱۹۲	فاکتورهایی که بر میزان سپرده مورد نیاز تأثیر می‌گذارند.....
۱۹۳	سپرده اضافی لازم روی اختیارهای فروخته شده.....
۱۹۳	کاهش الزامات سپرده موقعیت فروش اختیار کاور شده.....
۱۹۵	حداقل الزام سپرده.....
۱۹۵	اختیارهای فروش فروخته شده یا اختیارهای خرید فروخته شده.....
۱۹۹	اسپردهای اختیار خرید یا اختیار فروش.....
۲۰۰	یک اسپرد اختیار خرید (خرید اختیار خرید-فروش اختیار خرید).....
۲۰۰	قوانین سرانگشتی سپرده‌گذاری اسپردهای قیمت و زمان.....
۲۰۴	Short Straddles and Combinations.....

۲۰۶	فروش اختیار خرید کاور شده (Covered Call)
۲۰۷	بیمه خرید سهم (Married Put)
۲۰۸	فروش سهم کاور شده (Covered Put Sale)
۲۰۹	بیمه فروش سهم (Protected Short Sale)
۲۱۰	خریدن سهم XYZ همراه با خرید اختیار فروش و فروش اختیار خرید روی سهم
۲۱۰	فروختن سهم XYZ همراه با خرید اختیار خرید و فروش اختیار فروش
۲۱۰	روبرو شدن با اختارها جهت افزودن سپرده
۲۱۱	الزامات سپرده گذاری برای موقعیتها از سوی کارگزاریها در شرکت تهاتر

فصل هفتم: نقش شرکت های تهاتر و بازار بورس در معاملات اختیارها

۲۱۳	شرکت های تهاتر
۲۱۳	یک شرکت تهاتر چیست؟
۲۱۴	وظایف یک شرکت تهاتر
۲۱۵	تسویه و صدور اختیارها
۲۱۹	شفاف سازی
۲۲۰	تضمین کننده
۲۲۰	نقش بازارها در معامله اختیارها
۲۲۱	یک بازار اختیار چیست؟
۲۲۲	اضافه کردن کلاس های اختیار در بورس
۲۲۳	حذف کردن کلاس های اختیار در بورس

فصل هشتم: معاملات اختیارهای فهرست شده و یک روز کاری یک بازار گردان

۲۲۹	مقدمه
۲۲۹	موتور معامله
۲۳۱	مدل بازار
۲۳۴	تطبیق دادن سفارش
۲۳۸	یک روز کاری یک بازگردان
۲۳۸	تعهدات بازار گردان ها
۲۴۰	چگونه بازار گردان ها ریسک خودشان را کم کرده و یا حذف می کنند
۲۴۱	تعدیل کردن اختلاف بین خرید و فروش
۲۴۱	پوشش ریسک با استفاده از خرید و فروش سهم تحت اختیار
۲۴۳	پوشش ریسک با ایجاد اسپردهای زمان یا Straddle ها و ترکیبها
۲۴۳	پوشش ریسک با ایجاد تبدیل ها و تبدیل های معکوس

فصل نهم: اختیارهای غیر از سهام معامله شده در بازار بورس

۲۴۵	اختیارهای شاخص سهام
۲۴۵	ویژگی‌های واحد و ریسک‌های اختیارهای شاخص
۲۴۶	تسویه نقدی
۲۴۷	ریسک‌های زمانی اجرای موقعیت‌های اختیار با تسویه نقدی
۲۴۹	ریسک زمانی اجرای اختیار برای استراتژی‌های اسپرد و تسویه نقدی با چند موقعیت
۲۵۱	ریسک پایه
۲۵۱	شاخص‌هایی که اختیار آنها در آمریکای شمالی معامله می‌شوند
۲۵۲	اختیارهای شاخص معامله شده در بازارهای اختیار آمریکا
۲۵۵	اختیارهای ارز
۲۵۶	کنوانسیون مظنه دادن نرخ تبدیل
۲۵۸	جفت ارزهای استفاده شده توسط بازار برای ایجاد اختیارها بر پایه نرخ‌های تبدیل، قیمت‌های برخورد و قیمت‌های تسویه
۲۵۸	انتخاب صحیح اختیار
۲۵۹	ویژگی‌های یکتا و ریسک‌های اختیارهای ارز فوروارد شده آمریکای شمالی
۲۶۲	مظنه‌های قیمت اختیار و ضرب‌کننده‌ها
۲۶۳	آخرین روز معامله و قیمت نهایی تسویه
۲۶۴	اختیارهای نرخ بهره
۲۶۴	ویژگی‌های یکتای اختیارهای نرخ بهره

فصل دهم: اثر افزایش سرمایه، سود سهام و حق تقدم روی قراردادهای اختیار

۲۶۵	مقدمه
۲۶۵	تعدیل‌ها به خاطر افزایش سهام
۲۶۷	تعدیل‌ها برای سود سهام
۲۶۷	سودهای نقدی
۲۶۹	اثر سود سهام بر روی قیمت‌های اختیار
۲۶۹	حق تقدم‌های سهم

فصل یازدهم: اختیارهای فرا بورس

۲۷۱	اختیارهای نرخ بهره فرا بورس
۲۷۲	اختیارهای نرخ بهره CAPS
۲۷۳	تعرف یک اختیار خرید (Cap) نرخ بهره
۲۷۳	مشخصات یک Cap نرخ بهره

۲۷۵.....	Floors	اختیارهای نرخ بهره
۲۷۷.....	COLLARS	اختیارهای نرخ بهره
۲۷۸.....		اختیارهای نامتعارف
۲۷۸.....		اختیارهای مرکب
۲۸۰.....		اختیارهای آسیایی
۲۸۰.....		اختیارهای مانع
۲۸۱.....		اختیارهای چند دارایی
۲۸۱.....	Shout	اختیارهای

فصل دوازدهم: بازارهای معاوضه

۲۸۳.....		مقدمه
۲۸۳.....		یک معاوضه چیست؟
۲۸۶.....		نقش واسطه (dealer) معاوضه
۲۸۷.....		تاریخچه معاوضه‌ها
۲۸۸.....		معاوضه‌های نرخ بهره
۲۸۹.....		یک نکته در قراردادهای نرخ بهره
۲۸۹.....		ساختار یک معاوضه نرخ بهره
۲۹۴.....		قیمت‌گذاری یک معاوضه نرخ بهره
۲۹۵.....		ریسک اعتباری
۲۹۷.....		خاتمه دادن یک معاوضه نرخ بهره
۲۹۸.....		چرا معاوضه‌های نرخ بهره استفاده می‌شوند؟
۲۹۹.....		انواع دیگر معاوضه‌های نرخ بهره
۳۰۰.....		اختیارها روی یک معاوضه
۳۰۲.....		معاوضه‌های ارز
۳۰۶.....		دلایل پیدایش معاوضه‌های ارز
۳۰۷.....		معاوضه‌های اعتباری
۳۰۸.....		نقش مشتقات اعتباری
۳۰۹.....		ساختار معاوضه‌های قصور اعتباری (CDSها)
۳۱۱.....		CDSهای شاخص چه هستند؟
۳۱۲.....		ساختار CDSهای شاخص چگونه هستند؟
۳۱۳.....		چگونه CDSهای شاخص معامله می‌شوند؟
۳۱۶.....		چرا CDSها و CDSهای شاخص استفاده می‌شوند؟
۳۱۶.....		انواع دیگر معاوضه‌ها
۳۱۸.....		معاوضه‌های کالا
۳۲۱.....		مراجع: